

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Sestanek Hodža-Tatarescu

BUKAREŠTA, 20. avgusta. Za 21. t. m. določeni sestanek češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže in romunskega ministrskega predsednika Tatarescu zbuja veliko zanimanje, zlasti ker se vrši ta sestanek neposredno pred sestankom Male antante, ki je sklican za 30. in 31. t. m. v Sinaji. Domneva se, da bosta oba ministrskega predsednika pred sestankom sinajske konference ugotovila skupno stališče Romunije in Češkoslovaške v gotovih vprašanjih.

Novinarska raca?

RIM, 20. avgusta. »La Tribuna« poroča, da predstavljajo vesti angleških listov o stikih med italijansko vlado in abesinskim negušem »doslej edinstveno novinarsko raco«.

Levanevskega ponovni SOS

MOSKVA, 20. avgusta. Severne radijske postaje poročajo, da so se v teku noči ponovno slišali slabi radijski znaki, o katerih je sigurno, da izvirajo od Levanevskega. Akcija reševanja je pomnožena, da se temu odličnemu pilotu in njegovim tovarišem, ki imajo hrane samo za teden dni, nudi čim prejšnja pomoč.

Vojna in kolera uničujeta Kitajsko

HONGKONG, 20. avgusta. Radi kolere je umrlo v zadnjem tednu 80 ljudi. Iz Singapura so poslali veliko pošiljatev protikoleričnega sredstva.

Alarm vojske v Braziliji

RIO DE JANEIRO, 20. avgusta. DNB poroča: Radi nekaterih političnih konfliktov v nekaterih zveznih državah v zadnjem času je vojni minister razglasil pripravljenost vseh brazilskih garnizij.

Sovjeti dvigajo zlate zaloge na dnu Črnega morja

BUKAREŠTA, 20. avgusta. V Costanco je prispela sovjetska ladja za dviganje potopljenega ruskega barobroda »Peter Veliki«. Poveljnik te flotilje se pogaja z romunskimi oblastvi glede potrebnih formalnosti, ki so potrebne za dvig »Petra Velikega« iz morja pri Balčku ob južni obali Dobrudže. Po porazu vranglovcev leta 1922 je skušal general Wrangl pripekljati v inozemstvo vse zlate zaloge carističnih bank iz Sevastopola in Odese, vendar pa je ta parnik trčil pri Balčku na neko mino in se je pri tem potopil.

Smrt zadnjega potomca Krištofa Kolumba

BERLIN, 20. avgusta. »Deutsche Allge meine Zeitung« poroča, da je bil zadnji potomec Krištofa Kolumba, Cristofos Colom Y Carvaya, obsojen te dni v Madridu na smrt zaradi volunstva. Bil je ustrelen navzlic intervenciji južno-ameriških držav pri valencijski vladi.

Premestitve učiteljev in učiteljic

BEOGRAD, 20. avg. Premošeni so: Ida Petrič iz Dolge vasi v Doljno Lendavo, David Ruža iz Loč pri Konjicah v Trbovlje, Olga Čotar iz Velenja pri Slovenjgradcu v Trbovlje, Danilo Pečenko iz Cogocev pri Ljutomeru v Planino, Roza Prah iz Črne na Muto, Henrika Voršič iz Hajdine pri Ptuj v Velenje, Julija Kralj iz Mute v Liboje pri Celju, Angela Horvat od Sv. Antona v Slov. gor. v Zg. Kungoto, Marija Obrar iz Selnice na Tezno, Janko Horvat iz Kapce v Bakovce, Alojzija Keršič iz Pertoč v Bakovce, Angela Ivanuška iz Fikšincev v Dornavo, Valburga Marušič iz Adrijancev k Sv. Florjanu pri Šmarju, Frančiška Pagon iz Gor. Lendave k Sv. Vidu pri Grobelnem, Čehi Branimir iz Frama v Hoče, Terezija Windischman iz Sorice na Hajdino.

Praga je ohranila mirno kri!

Evropski odmevi ob prelomu med Praga in Lizbona

PRAGA, 20. avgusta. Nenaden odhod portugalskega poslanika iz Prage po sporočeni prekinitvi diplomatskih odnosov med Prago in Lizbono je tukajšnje kroge nemalo presenetil. Praška vlada pa je navzlic temu ohranila mirno kri. Češkoslovaški poslanik v Lizboni je prejel obvestilo portugalske vlade, da ostane lahko na svojem mestu in da lahko še nadalje uživa diplomatsko nedotakljivost, dokler ne uredi vsega potrebnega za odhod. Zaščito portugalskih interesov v Češkoslovaški je prevzel italijanski zastopnik v Pragi. Ta korak Lizbone je zbudil v Italiji in Nemčiji umljivo solidariziranje, dočim presojajo drugod položaj čisto drugače. Portugalski poslanik je iz Prage odpotoval na Dunaj, kjer ostane do nadaljnjih navodil lizbonske vlade in nadaljnega razvoja dogodkov. V službenem poročilu povdarja presbiro, da se je portugalska vlada pogajala z neko češkoslovaško tvrdko za izdelavo orožja radi dobave izvestnega tipa orožja in da se je obrnila na znanje ministrstva v Pragi za zadevni pristanek. Ker pa se je pokazalo, da je navedena tvrdka obvezana glede oskrbe orožja drugod in da ne bi bila v stanju, da dobavi zadevno orožje, je dobila portugalska vlada priporočilo, da pristane na dobavo nekega drugega tipa orožja in to navzlic temu, da je portugalska vlada med tem z odlokom 1. avgusta izključila češkoslovaške tvrdke pri dobavi orožja. Portugalska vlada je o tej drugi češkoslovaški ponudbi izjavila, da vidi v ponujanju drugega tipa odklanjanje naročila in je radi tega 18. t. m. odpoklicala svojega praškega poslanika. Češkoslovaški presbiro opozarja, da ne obstoja jo med Češkoslovaško in Portugalsko nobeni politični, niti diplomatski spori in da predstavlja ta slučaj v zgodovini dobav edinstven slučaj, da povzroča poslovni neuspeh prekinjenje diplomatskih odnosov in odhod portugalskega poslanika Hose da Costa Carnero.

LIZBONA, 20. avgusta. Tukajšnji listi povdarjajo, da je ravnala češkoslovaška vlada na intervencijo in pritisk neke tretje strani, v katere interesu je bilo, da se moti portugalsko oboroževanje. Tudi smatrajo portugalski krogi kot neutemeljen razlog od strani češkoslovaške vlade, češ da je članica odbora za nevmešavanje in da je češkoslovaška industrija orožja polno zaposlena z lastnim oboroževanjem. »Državna čast« je zahtevala, da prekine portugalska vlada svoje diplomatske odnose s Češkoslovaško.

PRAGA, 20. avgusta. Generalno ravnateljstvo Škodovih tvornic objavlja v zvezi s prekinjenjem diplomatskih odnosov med Portugalsko in Češkoslovaško, da se niso Škodove tvornice nikdar pogajale s portugalsko vlado glede dobave orožja in da so radi tega brez vsake podlage informacije, češ da gre pri tem za Škodove tvornice.

300.000 Kitajcev pred Šanghajem - Pesimistična presojanje britanskih predlogov

LONDON, 20. avgusta. Agencija Stefani poroča: Britanska vlada je ob posredovanju pariške in washingtonske vlade dostavila vladama v Nankingu in Tokiu gotove predloge za preprečenje uničenja Šanghaja. Predlog se glasi: Kitajske in japonske vojne sile naj se umaknejo na gotovo oddaljenost od Šanghaja. Velika Britanija, Francija in Združene države ameriške se obvezujejo, da bodo z vsemi svojimi silami zajamčile življenje in imetja kitajskih in japonskih državljanov v Šanghaju. Spricho tega britanskega predloga, da se Šanghaj izloči iz vojne zone, smatrajo kitajski krogi v Londonu, da je zelo malo izgledov, da bi se britanski načrt uresničil, ker se v njem zahteva, da umakne Kitajska svoje čete iz dela lastnega področja. Sploh se smatra, da nima ta predlog nikakšne praktične vrednosti.

ŠANGHAJ, 20. avgusta. Dopisnik Hearstovega tiska poroča, da je možno ob zbiranju kitajskih ter japonskih sil pred Šanghajem razbrati predstoječo odločilno bitko. Na povelje centralne nankinske vlade bo pred Šanghajem v času 24 ur koncentriranih 300.000 rednih kitajskih vojakov. Tudi Japonci vršijo velike priprave in se domneva, da imajo te japonske operacije namen, da omogočijo napad na Kitajce z boka. DNB poroča, da so skušale kitajske čete prodreti v šanghajsko mednarodno koncesijo, vendar so bili pri tem od ameriških pomorskih čet odbite.

TOKIO, 20. avgusta. Japonci vršijo intenziven prevoz vojske in vojnega materiala v severno Kitajsko. Po vseh pristaniščih delajo noč in dan. Še nemobilizirani Japonci se javljajo prostovoljno za odhod na bojišče. Od vseh strani prihajajo prispevki v denarju in nakitu za kritje vojnih stroškov.

LONDON, 20. avgusta. V članku o poskusu, da se formira skupna fronta Velike Britanije, Francije in Združenih držav ameriških za ohranitev skupnih interesov v Šanghaju navajajo »Times«, da ne gre polagati preveč upov v uspeh te akcije. Povdarja se, da se je doslej posrečilo samo to, da se vsi diplomatski in konzularni predstavniki med seboj obveščajo o najnovejšem toku dogodkov in da skupno sodelujejo, da bi na ta način še bolj okrepili svoj vpliv za slučaj, če bi dejanski prišlo do kakšnih skupnih ukrepov. Ni dvoma, da se bo moralo pri tem zelo voditi računa o tem, da se zahtevam Japonske za zaščito življenja in imetja japonskih državljanov v Šanghaju.

Gospodarske beležke

Kako je naraščala industrija. Leta 1918 je bilo v naši državi 603 industrijskih podjetij. To število je naraslo do leta 1932 na 2153, leta 1936 pa na 2976.

Elektrika v dravski banovini. Napram letu 1935 se je proizvodnja električne energije v dravski banovini povečala za okoli 10 milijonov kilovatnih ur, to je za več kakor 4%. Zanimiv je konzum električne energije v naših mestih. Največji konzum ima Maribor, in sicer 17.92 milijonov kw ur. Sledj Ljubljana z 8.46 milijon. kw ur, nato Celje z 1.29 kw ur.

»Črna borza« v Pragi. »Jugoslovenski Kurir« poroča iz Prage, da se je tamkaj ustanovila posebna »črna borza« za uvozna dovoljenja za svinje iz Jugoslavije. Prodaja dovoljenj se vrši na ta način, da plačujejo kupci 7 do 12 Kč od posamezne svinje. To trgovanje je v nasprotju s trgovinskim sporazumom z Jugoslavijo.

10.000 vagonov pšenice v Nemčijo. Od 1. januarja do 31. julija izkazuje izvoz pšenice v Nemčijo 6000 vagonov, koruze pa 3000 vagonov. Lani je znašal izvoz pšenice v Nemčijo 4000 vagonov.

Redna zveza z Levantom. Začetkom tega leta je bila ukinjena naša pomorska linija z Levantom. To je zlasti težko občutila naša izvozna trgovina. Sedaj pa se je odločila parobrodna družba Alcesu, da vpostavi za svoje tri parnike redno linijo z Levantom. Parniki bodo pluli iz Sušaka vsakih 15 dni.

Češkoslovaška eksportna ofenziva. Važno poglavje v češkoslovaški eksportni politiki se je sprožilo s predlogom glede sodelovanja eksportne organizacije Škodovih tvornic z drugimi eksporterji. Radi tega so navedene tvornice stavile eksportno trgovsko družbo »Omnipol« na razpolago kateremukoli češkoslovaškemu eksporterju, ki je pripravljen, da se posluži te eksportne organizacije. »Omnipol« je sedaj pripravljen, da izvede vso eksportno propagando za svoje liferante in je ustanovil v ta namen svoje podružnice v Angliji, Franciji, Romuniji, Turčiji, Bolgariji, Južni Afriki in v Ameriki.

Izvoz lesa. V smislu zadevne statistike se je naš izvoz lesa v prvi polovici tega leta povečal, in sicer pri mehkem lesu za 160%, pri trdem pa za 40%. Največ je šlo našega lesa v Italijo (98.1%), zatem v Anglijo (94.3%). Sledijo Nemčija, Madžarska, Argentina, Egipt, Grčija, Avstrija, Alžir, Nizozemska ter Francija z 9.1%.

Agrarni blok Jugoslavije, Madžarske, Romunije in Bolgarije. O tem bodo razpravljali na prih. sestanku Male antante. V budimpeštanskih krogih trdijo, da gre za sporazum agrarnih držav v Podonavju glede skupnega postopanja na zapadnih ter ostalih agrarnih in živinskih tržiščih. Madžarski činitelji gledajo na to akcijo zelo optimistično. Zdi se pa, da so Češkoslovaška, Nemčija, Avstrija in Italija nerazpoložene napram tej kombinaciji, ker se smatra, da bi takšen agrarni blok, ki ga zlasti forsira Budimpešta, ogrožal njihove gospodarske interese. Razen tega se doznava, da se bo na prihodnjem sestanku Male antante koncem tega meseca v Bukarešti med drugim obravnavalo tudi to vprašanje. Ob tej priliki hočejo dati češkoslovaški delegati potrebna pojasnila, ob katerih bi bilo razvidno, da ni kombinacija z »agrarnim blokom« naperjena proti interesom ostalih podonavskih in srednjeevropskih držav.

Komunalna politika

O čem bodo razpravljali mestni očetje na bližnji seji mestnega sveta

VII. seja mestnega sveta mariborske mestne občine bo v četrtek dne 26. VIII. 1937 ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red obsega sledeče točke: poročila predsedstva, poročila odsekov, tekoče zadeve Mestnih podjetij.

Mestni očetje bodo v okviru tega dnevnega reda obravnavali sledeče zadeve:

I. Odsek: Prosili so za sprejem v članstvo: Kovač Štefan, Klinger Jožef, Noč Marija, Pečnik Josipina, Rojs Fr., Ofner Martin, Rokavec Jakob, Ribič V., Pernarčič Franjo, Repnik Alojz, Janž Marija, Kropiwnicki Henrik, Petrovič Iv., Korošec Anton, prošnja za obdržanje članstva po predzadnjem odstavku § 13. zakona o mestnih občinah. Želj Rajmund in Karl, prošnja za prostovoljni sprejem v članstvo mestne občine.

II. Odsek: Dogovor glede sprejemanja revnih otrok iz IV. okraja v otroški vrtec zavoda šolskih sester. — Društvo za zaščito delavske mladine, prošnja za odpis kurjave v delavskem azilu in za izpremembo točke 3. tozadevnega dogovora. — Zahteva **borze dela** glede ureditve računa za kurjavo delavskega azila. — Korošec Jožefa, prošnja sta starostno podporo. Za redno ubožno podporo, oz. zvišanje redne ubožne podpore prosijo: Stopar Jernej, Bergman Anton, Penšek Avgust, Polak Antonija, Flucher Marija, Gamser Doroteja, Vek Elizabeta, Stratzer Marija, Koler Franc, Kugler Jurij, Zaverin Alojzija, Firer Marija, Fait Ana, Sirotič Hedvika, Jesih Julijana, König Marija, Likavec Karl, Likavec Fr. Za sprejem v mest. oskrbnišnico prosijo: Šprah Julijana, Smolar Ivana, Namestnik Ignacij, Nudl Anton, Špes Neža, Reich J.

III. Odsek: Regulacija Glavnega trga: Odobreni načrti, pričetek dela. Gradbena prepoved za zemljišča določena za javne zgradbe. — Tovarna Swaty, priključitev v industrijski okoliš. — Mestna občina Maribor, parcelacija parc. št. 168 in 142 k. o. Sv. Magdalena. — Štibec Roza, parcelacija parcele št. 122/12 k. o. Grajska vrata. — Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani, parcelacija zemljišča Vinarske šole ob Vrbanovi ulici.

IV. Odsek: Državna realka, najem nina za prostore. — Računski zaključek mestne občine za leto 1935-36, poročilo pregledovalcev. — Računski zaključek Mestne hranilnice za l. 1936; odobritev. — Kronika slovenskih mest, predlog za izplačilo prispevka do konca leta 1936. — Odbor za postavitev cerkve (Presv. Rešnjega Telesa v Mariboru, prošnja za brezobrestno posojilo v znesku 50.000.— Din za nakup parcele št. 470/4 k. o. Sv. Magdalena. — Zgradba zaslinih stanovanj, menjava parcel. — Prodaja kasarn in zgradba zaslinih oziroma delavskih stanovanj. — Dopolnjenje mestnih parcel z menjavo parcel od Posojilnice v Magdalenskem predmestju (Rosenbergove parcele). — Menjava zemljišč s tovarno Swaty ob Jadranski ulici. — Podaljšanje Metelkove ulice do Tržaške ceste — na-

kup sveta od Andreja Oseta. — Združenje gostilniških podjetij v Mariboru, prošnja za podelitev prostora za gradbo srednje gostilničarske in hotelirske šole. — Nabava tlakovnih kock za Tattenbachovo ulico, naknadna odobritev. — Adaptacija in prizidava mestnega dnevnega zavetišča II. v Magdalenskem predmestju, oddaja obrtniških del, naknadna odobritev. Adaptacija in za prizidava mest. dnevnega zavetišča na magdalensko predmestje oddaja kleparskih del, nakn. odobritev. — Adaptacija in prizidava dnevnega zavetišča v Magdalenskem predmestju in nadzidava dveh nadstropij na pritlični prizidek poslopja mestne policije, oddaja zidarskih in tesarskih del, naknadna odobritev. — »Marjanišče«, Maribor, Gregorčičeva ul. 18, prošnja za odpis Din 2.000.— za popravilo hiše. — Narodna galerija v Ljubljani, prošnja za subvencijo. — Uredništvo »Vestnika kulture«, prošnja za podporo. — Breclj Anton, prošnja za odpis davščine na nezazidane parcele. — Društvo hišnih posestnikov v Mariboru, prošnja v zadevi povračila stroškov za napravo oz. za razširjenje hodnikov. — Fras F. in Magdalena, znižanje stroškov za hodnik. — Stamič Franc in Marija, prošnja za znižanje odmerne podlage za odpis občin. davščine. — Plauc Maks in Ljudmila ponovna prošnja za odpis obresti in ustavitve prisilne uprave. — Društvo za zdravstveno zaščito otrok, prošnja za odpis avtobusnih voženj. — Debelak M., prošnja za spregled trošarinske kazni. — Pogačnik Terezija, prošnja za odpis troš. kazni. — Lipovšek Alojzija, prošnja za odpis trošarine in troš. kazni za vino.

Domači razgledi

V Obmurju je ves krompir uničen

Po dosedanjem vremenu in zadnjih nevihtah s točo bodo letošnji jesenski pridelki našega kmeta v Obmurju in robovih Slovenskih goric približno sledeči: sadje je obrodilo zadovoljivo, nekoliko slabše kot prejšnja leta, zelo lepo pa je obrodilo v Medjimurju, kjer se sedaj razvija že živahna trgovina. Jabolka so letos manj lepa, ker so precej krastava, čemer je vzrok stalno deževje. Slive so založene dobro, da bo tudi slivovke dovolj, ker se pri nas ne posveča mnogo skrbj sušenju in vkuhanju sliv. Vinogradi so letos še precej srečno ušli toči, v kolikor jih ni obiskala že meseca maja in junija. Trsje je precej dobro založeno, mnogo pa je na grozdju peronospora, ki so jo vinogradniki komaj uničevali, niso pa v polni meri uspeli, da bi zatrli to bolezen. Stalno deževje in zadnje povodnji so napravile največjo škodo krompirju, ki je dobival preveč vode. Skoraj do 50% vsega krompirja v Obmurju, je radi povodnji uničen, kar se že močno vidi sedaj, ko je njiva krompirja porumenela,

Domiter Josip, prošnja za odpis kanalske priklopnine. — Preac Janko, prošnja za odpis kazni radi neprijave uvoznine. — Hutter in drug, pavšaliranje uvoznine. — Doctor in drug, uvoznina. — Kopše Ant., prošnja za pavšal za uvoznino. — Fokter Karol, prošnja za dovoljenje pavšala za uvoznino. — Holmjec Matilda, Tezno, prošnja za odpis prirastkarine. — Purkhart Ludvik, prošnja za znižanje prirastkarine. — Majer Tomo, restavrater v Zidanem mostu, izberjanje dolga. — »Mariborski teden«, r. z. z o. z., prošnja za oprostitev mestne trošarine na vino za vinsko poskušajo. — »Mariborski teden« r. z. z o. z., prošnja za oprostitev veselečnega davka za podjetja na mariborskem tednu. — Topolčnik Anton, nakup mestne parcele št. 168/2 k. o. Sv. Magdalena. — Heinrich Josip, nakup parcele št. 168-5 k. o. Sv. Magdalena. — Čelan Martin, nakup mestne parcele št. 168/3 k. o. Sv. Magdalena. — Homšak Leopold in Karla, nakup mestne parcele št. 168-13 k. o. Sv. Magdalena. — Dolensky Franjo, nakup m. p. št. 168/11 k. o. Sv. Mag. Kolman Franc, nakup parcele št. 168/12 k. o. Sv. Magdalena. — Bauman Alojzij in Angela, nakup mest. parcele št. 166/24 k. o. Sv. Magdalena. — Piš Julija, nakup mestne parcele št. 168/1 k. o. Sv. Magdalena.

V. Odsek: Ložič Ana, prošnja za podelitev dovolila za obrt gostilne. — Štibec Roza, prošnja za podelitev dovolila za obrt gostilne v Mlinški ul. št. 9. Furlan Terezija, prošnja za odobritev premetitve obrta gostilne iz Glavnega trga 19. na Tržaško cesto št. 1. — Zemljič M., prošnja za podelitev dovolila za obrt hotela in restavracije. — Zemljič Marija, prošnja za podelitev dovolila za obrt gostilne na Grajskem trgu 3. — Krajnc Al., prošnja za podelitev dovolila za obrt bufeta na Ruški c. št. 29.

Študentske novice

Pogreb Rajka Gobca. Včeraj popoldne se je vršil na študentskem pokopališču pogreb slaščičarskega mojstra Rajka Gobca, ki je poklel ranam, ki mu jih je prizadela F. Rozman z nožem. Izredno veliko število občinstva, ki se je udeležilo njegovega pogreba, priča, kako ljudstvo sočustvuje z njegovo družino in sorodniki. Po dolgih letih je pokojnemu Gobcu uspelo, da je pričel z lastno obrtjo v Studencih in pričel si je ustvarjati

lastni dom, pa pade kot žrtev sramotnega orožja. Z Gobcem pa je izgubilo tudi študentsko Sokolsko društvo svojega izbornega telovadca in člana Telovadil je od ustanovitve društva kot naraščajnik, pozneje pa kot član, polnih 17 let. Tekmoval je še na zadnjih župnih tekmah in nastopil na okrožnem zletu v Slov. Bistrici. — Sokolsko društvo se je polnoštevilno udeležilo njegovega pogreba. Br. starosta se je v imenu društva poslovil od njega ter izrekel svojem toplo sožalje. Delavsko pevsko društvo »Enakost« pa mu je zapelo dve žalostinki. — Naj mu bo lahka zemlja!

Plujске novice

Gori! Posestnici Ani Žumerjevi iz Stražgojincev je zgorelo gospodarsko poslopje z vsemi pridelki in orodjem. Posestniku Martinu Mlakerju iz Gurevcev pa je zgorelo gospodarsko poslopje.

Šlake po vinogradih. Še neizsledeni vlomilci so se splazili v Stanicovo zidnico na Podlehniku ter so odnesli perilo, obleko in velik sod vina.

Radio

Radio Ljubljana: Spored za soboto 21. t. m.: Ob 12: Pester program s plošč. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče. — 18: Za delopust igra Radio orkester. — 18.40: Freudovi učenci (prof. E. Hrovat). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: O sodobnem mestu (g. Ivo Zoričič). — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Vesel pisan večer, ki ga priredita za radijske poslušalce Jožek in Ježek. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio orkester.

Za smeh in dobro voljo

Resnično.

»Prosim, koliko pa stane tale menični obrazec?«

»Dve kroni.«

»Čudno, zdaj je vreden obrazec dve kroni, ako ga pa jaz podpišem, ni vreden niti vinarja.«

Se ne izplača.

Pisar: Prosim za en dan dopusta, ker jutri bo pogreb moje tašče!

Šef: »In zaradi take malenkosti hočete ves dan praznovati?«

Hčerkino veselje.

Elza: Zdaj so zopet v modi polne postave.

Iva: Hvala bogu! Končno se lahko pokazem na ulici s svojo materjo.

Pred sodiščem.

— Ali se čutite krivega ali nedolžnega?

— Gospod sodnik, ali bi se ne dala najti zlata srednja pot?

Nevarne ulice.

Kmet: Te vaše ulice so človeku naravnost nevarne.

Meščan: Da, — na vsakem vogalu srečaš upnika.

Mrtev

Zbudi se in noče čuti. Lepe sanje... Kako je prišel v to sobo, ne ve. Njegove oči ga bolijo in se ne morejo privaditi poltemni bolniški sobici.

Prime se za čelo: kako je že bilo? — in tedaj čuti nekaj mehkega na svoji glavi; tipa: kaj je to? Prestrašene dvigne. Tedaj zagleda ogledalo, ravno nasproti postelje; in ko se opazuje v njem dolgo, zelo dolgo, se spomni vsega počasi in pade nazaj z lahkim nasmehom! Nenaaden napad na vas, on spredaj pred vsemi, sabljo visoko v pesti. In potem, nenaaden udarec — kaj je bilo to? In rdeč svet pred očmi, v njem majhni plamenčki, sikajoči semintja, potem vedno temneje, tema...

Torej ranjen! Kje je neki? Hoče vedeti. Tam je vendar vrvice, da — pritisk na gumb — in morajo priti! A roka mu omahne — čemu bi zvonil? Potem pride kdo v beli obleki, in belih oblek ne more videti. Odvadi se jih je. Tam zu-

naj se je odvadil marsičesa, in tudi naučil se je mnogo. Na bojišču se nauči marširati. Tam, kjer sta si smrt in življenje tako blizu.

Glava boli. A notri čuti, da je jasno, vedno jasneje. Da, to je bilo pravo, tokrat. Kako dolgo je že? Štiri leta. Življenje gre hitro naprej.

Glavo nasloni in se ozre v ogledalo: torej ranjen, pobit! Življenje je res čudna igra; dames in takrat?

Ogledalo — ne, to ni ogledalo! — To so srebrna vrata. — Vstane. Vse je tiho. Res! Srebrna vrata — in zadaj — v solnčnem svitu dolga, solnčna pokrajina.

To je vendar njegova domača dolina! Poleg sebe zasliši smeh — oh Pavla, vendar si tukaj, zlati otrok! Kako pojdiva! Do šumečega slapa pojdiva — lepo, da si zopet moja. Pojdiva dalje, kakor takrat. A danes je mnogo lepše, ali se ne zdi tudi tebi tako?

Ti si moja nevesta! Zakaj se vendar ne smeješ radosti, zlati otrok? Greva roko v roki, in glej, svet je lep, o svet je lep. Zakaj se ne smeješ več? Pojdiva, pojdiva in zapojva...

Moj oče je strog mož, a vendar dober človek. Povedal mu bom, da si ti moja nevesta. Zakaj pa sedaj jokaš? Ne boj se, saj te imam rad.

Glej, kako cveto rožice, zunaj pod oknom. — In tu notri sediva midva, roko v roki. Veš, jaz imam strica, to je trd mož, a kaj naju to briga? Ne pustim te, ker ti si tako dobra.

Ostati moraš pri meni slišiš? Ne odidi, prosim te! Kaj me brigajo tovariši? Neumneži so, in zato se jim godi dobro. Njihove žene so ponosne — vprašaj me, na kaj. Bile so v francoskem penzionatu, in njihov oče je imel denar. Kaj hočeš več? Da, midva! Midva sva vendar srečna, ali ne čutiš tega? Srečna...

Ne hodi, prosim te pri najini ljubezni! Moj predstojnik je jezen; ali mu morem zameriti? Njegova hči je grda, zlobna in jezna, ker njene prijateljice so zaročene že vse... A kaj naju to briga? Gotovo je kje kak košček zemlje, kjer bi bila srečna. Ti in jaz...

Kako se vse pogreza v noč! — Ali je moralo to biti? Moj zlati otrok, sedaj no siš na prstu prstan drugega — kako je

to mogoče? Glej tam morje in večne zvezde nad njim! Najina ljubezen mora biti vendar močnejša kot vse drugo. — Smehljaj se, in sedaj odhajaš... Hodim ob širokem morju in te kličem. Iz dalje mi odgovarjaš, tiše, že pojemajoče. Kje si? Moj Bog, ali sem sam? Nobenega človeka, nobenega človeka, nobenega človeka. Prijatelj, kje si? Oče, tovariši — kje? — Moj Bog, sam sem, zebe me...

Tu so vrat! Tu! Vsa jeklena. In vanje vtisnjene zlate črke besede, ki jo tako so vrazim: Konvencija. In zadaj obljubljen dežela: sreče, prostosti, ljubezni! Tu obe pesti dvignem. Kakor kladiva! In padejo naj nate z vso močjo moje izdane ljubezni, da se razleti v kosce, kakor streklo... tako! In tako!... Tako...

Sestra je zaslišala hrup in vstopila. Kaj je to? Na preprogi pred razbitim ogledalom je ležal poročnik. Mrtev. Ko so ga polagali na posteljo, je sestra zapazila čudni nasmeh okoli njegovih lepih ust; spodnja ustnica je bila kljubovalno potisnjena naprej...

(Konec.)

Mariborske in okoliške novice

Delavčeva nesreča pri razkopavanju pogorišča na Pristanu

Tekom popoldneva so se razširile govorice, češ da je v stolpu zgorel neki moški, ki je bil zaposlen kot delavec pri tvrdki A. Arbeiter, ki je imela stolp v najemu. Domnevajo, da je omenjeni delavec v stolpu prenočil na kakšni bali, pa ga je dim omamila, tako da se zjutraj ni zbudil in tako postal žrtev požara. Gasilci so ogenj pogasili okoli poldneva, nakar so takoj pričeli z razkopavanjem materiala, ki ni zgorel. Vsa notranjost stolpa do prvega nadstropja je natrpana z balami starega bombaža, papirja in cunj, ki še vedno tlijo. Pri popoldanskem razkopavanju se je tudi pripetila usodna nesreča, ki bi kaj kmalu zahtevala človeško življenje. Tvrdka A. Arbeiter je namreč stavila na razpolago 6 delavcev, ki so pomagali gasilec pri razkopavanju materiala v stolpu. Med delavci je bil tudi 24 letni Alojzij Muhič, ki je izvlekel iz okna tretjega nadstropja, na katerem je stal, tramovje. Pri tem delu ga je najbrže dim omamila ter se je točno videlo, kako se je Muhič naslonil na zid. V naslednjem trenutku pa je izgubil ravnotežje ter se nagnil na prosto. Instinktivno je prijel za žico električne napeljave, toda v naslednjem trenutku ga je streslo in je Muhič iz višine 12 m strmoglavil v globino. Sreča v nesreči je bila še ta, da Muhič ni padel direktno na cesto, marveč na streho sosednje stavbe, v kateri ima tvrdka Straschill & Felber lesno skladišče. Muhič je treščil z glavo na streho, od tod pa na cesto, kjer je v nezavesti obležal. Gasilci so mu takoj priiskočili na pomoč, nato pa so ga reševalci prepeljali v turkajšjo splošno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je zadobil notranje poškodbe, razen tega pa si je nalomil ključnico ter se hudo potolkel na glavi. K sreči poškodbe niso usodnega značaja in če ne bodo nastopile kakšne komplikacije, je upati, da bo Muhič kaj kmalu ozdravel. Ostali Arbeiterjevi delavci so, videč, kaj se je Muhiču pripetilo, takoj zapustili delo ter odšli. Izjavili so, da se ne marajo podajati v nevarnost. Na stolpu je namreč pritrjen električni vod, ki ogroža življenje gasilcev in delavcev, ki so zaposleni pri razkopavanju. V dopoldanskih urah ni bilo sicer v teh napeljavah nikakšnega toka, toda popoldne so zopet priklopili tok, ker bi sicer večji del koroškega predmestja ostal brez električnega toka. Z razkopavanjem stolpa so takoj po nesreči ob 16.30 prenehali ter je ostala na kraju požara le gasilska straža s turbinko, da prepreči morebitno zopetno vzplamenje ognja. Od časa do časa se valj iz stolpa še vedno gost dim, kar kaže, da ogenj še ni popolnoma pogasjen in da material v stolpu še vedno tli.

Škoda je precejšnja in se trenutno ne more točno oceniti. Neprecenljiva pa je spričo zgodovinske važnosti tega stolpa.

Gasilci so bili vso noč v pripravljenosti in so tudi danes dopoldne bili pri pogorišču, kjer je še vedno tlelo, da bi se nenadno pojavila nova nevarnost požara.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Sticher Alojzij, delavec drž. žel., Studenci, Gregorčičeva 18, in Roj Emilijana, kuharica; Lovce Jožef, sedlar drž. žel., Studenci, Sokolska 43, in Pernarčič Danica, hči ključavničarja drž. žel., Studenci, Sokolska 97; Spanner Viljem, pekovski pomočnik, Splavarska 7, in Seifert Ana, navijalka, Studenci, Kratka 8; Cerkevnič Izidor, ključavničar drž. žel., Beogradska 18, in Klarič Stefaniya, hči višjega stražnika, Beogradska 6; Liponik Fr., delavec, Pobrežje, Zrkovska 36, in Fras Sabina, tkalka, Pobrežje, Aleksandrova cesta 100. Bilo srečno!

Nagrade za najboljše posnetke. Da bi dala pobudo fotoamaterjem in tudi poklicnim fotografom razpisuje Tujkoprometna zveza »Putnik« v Mariboru nagradni natečaj za najboljše posnetke tujkoprometnega značaja s področja bivše mariborske oblasti. Razpisujejo se sledeče nagrade: 1. nagrada Din 1000, 2. nagrada Din 500, 3. nagrada Din 300, 4. nagrada Din 200. Razen tega bo TPZ »Putnik« v Mariboru odkupil daljnih 20 slik z negativi vred za ceno Din 50 po sliki.

Naročnikom, inserentom, dopisnikom in prijateljem »Večernika«!

S 1. septembrom t. l. se preselita uredništvo in uprava dnevnikov »Jutra« in »Večernika« v Mariboru iz svojih dosedanjih prostorov v Gosposki ulici 11 na Grajski trg 7, prvo nadstropje, (dosedanjí prostori Ljudske samopomoči). Cenjene naročnike, inserente, dopisnike in prijatelje našega tiska prosimo, da se s 1. septembrom v vseh zadevah našega poslovanja (oglasil, naročnina, dopisi itd.) oglašajo v novih prostorih na Grajskem trgu 7, prvo nadstropje, dohod direktno iz trga.

Naročnikom in čitateljem »Večernika«!

Radi selitve Mariborske tiskarne v nove prostore v Kopališki ulici in radi tehničnih težav, ki so s tem nujno v zvezi, prosimo cenjene naročnike in čitatelje, da nekoliko potrpijo, ako bi te dni do konca tedna prejemali list nekoliko kasneje kakor navadno. Radi tehničnih težav, ki so v zvezi s selitvijo tiskarne, bo izšla sobotna številka samo na štirih straneh.

Vsak udeleženec natečaja lahko prejme tudi več nagrad. Slike treba poslati na naslov Tujkoprometne zveze »Putnik« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, najkasneje do 30. septembra 1937. Poznejše pošiljke se ne bodo vpoštevale. Informacije pri »Putniku«.

Lep uspeh našega jadralnega letalca. Naš znani mariborski pobornik in inicijator jadralnega letalstva inž. Boris Cijan, pilot in referent pri poveljstvu zrakovplovstva v Zemunu se je 8. t. m. podal na Poljsko, da bi tam izpopolnil svoje izkušnje in znanje v jadralnem letenju. Obenem je hotel doseči v Bezmiechovem, kjer je dosegel kot prvi Slovenec diplomu C, tudi diplomu C. Kakor javlja iz Lwowa, je ta naš vztrajni in neustrašeni letalski sportnik preletel dne 13. t. m. z jadralnim letalom 74 km ter s tem dobil kot prvi Slovenec srebrno C diplomu. Dne 17. t. m. je imel v programu letenje z jadralnim letalom v vleku iz Lwowa v Bezmiechovo (120 km). K temu lepemu uspehu iskreno čestitamo!

Rojaki iz Primorja, ki so včlanjeni pri odboru vojnih oškodovancev in so po preobratu utrpeli škodo po fašistih, kakor tudi vojni oškodovanci, kateri niso primorski rojaki, marveč že od poprej državljanji Jugoslavije, naj nemudoma pošljejo točne naslove sedanjega bivanja v svrhu navodil ter pojasnil o stanju zadeve, ki se bliža svoji rešitvi, na odbor vojnih oškodovancev v Mariboru.

Stare korenine legajo v grob. V Ipavčevi ulici 1 v Špesovem selu na Pobrežju je umrl v častitljivi starosti 85 let vpok. železničar Leopold Varl. Žalujemo naše toplo sočutje!

Mestna podjetja — avtobusni promet sporoča, da vozi mestni avtobus 22. avgusta do Pohorskega doma. Vožnja bo samo v slučaju lepega vremena in ob zadostnem številu prijav. Interesenti naj pošljejo svoje prijave najkasneje do 21. t. m. (19. ure) v prometno pisarno avtobusnega prometa, Glavni trg, tel. 22-75. Vrnitev ob 19.30. Cena v eno smer Din 30, povratna karta Din 50.

Potovanje v Bolgarijo. Beogradska Jugoslov.-bolgarska liga priredi potovanje v Bolgarijo od 4.—12. septembra. Cena 1450 Din z ladjo, železnico in oskrbo. Prospekti na vpogled v pisarni dr. Kučkovca v Mariboru. Poizvedbe pri Putniku.

Organizacija tekstilnih tehnikov. Članstvo vabimo, da se radi važnosti dnevnega reda polnoštevilno udeleži rednega mesečnega sestanka, ki se vrši v nedeljo 22. t. m. dopoldan v Aljaževi sobi pri »Orlu«. — Odbor.

Streliči! V nedeljo 22. t. m. priredi tezenska Strelska družina na strelišču v Radvanju nagradno tekmo in vabi vse strelce iz Maribora in sosednjih družin k udeležbi. Nagrade se razdelijo na vrtu gostilne Pulko na Tezmem.

Velika kavarna v soboto 21. velik brezplačni srečolov in veselica s plesno konkurenco. 20 dragocenih dobitkov.

Prostovoljna gasilska četa v Kamnici obvešča cenjeno občinstvo, da se tombo-la radi slabega vremena ni vršila 15. t. m., ampak se je preložila na 22. t. m. z istim sporedom.

Gledališke novice. Tukajšnja gledališka uprava je angažirala za sezono 1937-38 altistko go. Zamejič-Kovičevu. Sodelovala bo pri operah in klasičnih operetah.

Pod avtom je izdihnil posestnik Alojzij Hebar iz Sodincev, in sicer v bližini Kraljeve prodajalne v Ormožu. Krivda ne zadene šoferja, ker je vozil po predpisani desni strani.

Ni zgorel. Kakor poročamo na drugem mestu, so se ob priliki požara zgodovinskega stolpa na Pristanu razširile govorice, da je postal žrtev ognja tudi neki delavec, ki je bil zaposlen pri tvrdki A. Arbeiter. Dotični delavec, za katerega so domnevali, da je v stolpu prenočeval in ki ga včeraj ni bilo na spregled, pa se je danes zjutraj zopet javil pri delodajalcu A. Arbeiterju, tako da so k sreči govorice brezpredmetne.

Roparski napad pri belem dnevu. Ko se je včeraj ob 11. dopoldne vračala v svoje stanovanje v Prešernovi ulici 68-letna zasebnica Terezija Hermanova iz Gradca, ki se nahaja v Mariboru na obisku pri svoji hčerki, jo je v Kersnikovi ulici napadel mlajši moški, ki se ji je privozil nasproti z dvokolesom. Moški jo je zgrabil za roke ter ji nameraval iztrgati ročno torbico, Hermanova pa je imela ročaj torbice ovit okoli rok, tako da se napadalcu ni posrečilo, da bi ji torbico iztrgal. Vsa preplašena je pričela Hermanova klicati na pomoč, nakar se je napadalec povzpela na kolo ter odpeljal v smeri proti mestnemu parku. Hermanova je zadevo javila policiji, ki sedaj išče drznega roparja, ki je po opisu star 18 do 20 let.

Huda nezgoda mariborskega odvetnika. Na križišču Aleksandrove in Sodne ulice, pred trgovino Bat'a, se je danes dopoldne ob 8.30 pripetila huda prometna nezgoda. V omenjenem času je namreč hotel prekoračiti Aleksandrovo cesto tukajšnji odvetnik dr. Slokar. V trenutku, ko se je izognil nekemu vozu, nato-vorjenemu z opeko, se je za omenjenim vozom pripeljal neki motociklist, ki je dr. Slokarja podrl na tla. Motorno kolo je šlo preko dr. Slokarjeve leve noge, ki je strta pod kolenom. Poklicani mariborski reševalci so dr. Slokarja odpremili v dr. Ipavčev sanatorij, motociklista pa je stražnik aretiral. Krivdo sedaj razčljujejo in bo zadeva najbrže imela svoj epilog pred sodiščem.

Ljubezen terja svoje žrtve. Mariborski reševalci so prepeljali v tukajšjo bolnišnico 22letno tovarniško delavko Terezijo T., ki si je v samomorilnem namenu v svojem stanovanju v Mlinski ulici 35 z britvijo prerezala žile v zapestju leve roke. Pri zaslisanju je izjavila, da se je hotela usmrtiti radi nesrečne ljubezni.

Drobne — poučne

Američani pojedjo letno 500 milijonov funtov makaronov.

Grki so v starem veku nosili samo brade, medtem ko so brke brili.

Na svetu živi še okrog 7 milijonov Arabcev.

Dolžina dunajskih cest je dosegla 1202 km.

Iz Jugoslavije izvozijo letno za 40 milijonov dinarjev jabolk.

Iz posebne statistike je razvidno, da so za vse bolezni sprejemljivejši moški nego ženske.

Iz vsemirja pade na zemljo vsako leto približno 36.000 ton razne materije v obliki meteorjev.

Proactivium je ime neki kovini, ki jo je našel v letu 1934 Aristid Grosseu. Ta nova kovina je po svojih svojstvih slična radiumu.

Sladkor je bil najdražji leta 1560.

Francija je za časa svetovne vojne izdelala 63.000 raznih letal.

Žalostna usoda vdove filmskega ljubljence vseh žena

Jeana Acker, žena pokojnega slavne-ga filmskega zvezdnika Rudolfa Valen-

Zadnje telefonične vesti

VSA SEVERNA KITAJSKA V ROKAH JAPONSKIH GENERALOV.

PEIPING, 20. avgusta. Reuter poroča: Japonska vojaška oblastva so razpustila politični svet provinc Hupej in Čahar, ki je vodil agende vlade. S tem je prešla vsa politična moč severne Kitajske v roke japonskih vojaških eksponentov.

SOVJETI ZAPIRAJO SVOJE KONZULATE V MANDŽURIJI.

PARIZ, 20. avgusta. Sovjetski konzul v Charbinu Kusnecov je sporočil mandžurski vladi v Hajnkingu, da se je sovjetska vlada v ozirih na šikane od strani mandžurskih oblastev odločila, da zapre konzulate v Mandžuriji. V prvi vrsti so se zaprli konzulati v Charbinu, Pogrančni naji ter Takijianovu.

KITAJCI PRODRLI DO REKE WHANG POO.

ŠANGHAJ, 20. avgusta. Centrala »News« poroča: Kitajci so prodrli do reke Whang Poo, kjer se pripravljajo nove borbe. Tukaj so dosegli lepe uspehe, ki jih bodo skušali Japonci nedvomno spodbiti. Včeraj je kitajska letalska skupina obsipala Wusung in Broadway-Road z bombami. Kmalu za tem so se dvignili tudi japonski letalci in so posipali kitajske pozitije z bombami.

KUNG OSTAL V ITALIJI.

MILAN, 20. avgusta. Kitajski finančni minister in Čankajšov namestnik dr. Kung, ki je namerkaval včeraj v Kitajsko, se je odločil, da ostane še nekaj dni v Italiji. Pač pa je odplul v Kitajsko kitajski državni tajnik za promet.

JAPONCI ODKLANJAJO NEVTRALIZACIJO ŠANGHAJA.

TOKIO, 20. avgusta. Zastopnik japonskega zunanjega ministrstva je izjavil zastopnikom tiska glede angleškega načrta o nevtralizaciji Šanghaja, da Japonska a limine odklanja ta angleški predlog, ki bi bil na mestu leta 1932, ko je šlo za to, da se zajamčijo pravice velesil v šanghajskih koncesijah.

Žena šef nemških komunističnih teroristov

LONDON, 20. avgusta. Berlinski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča iz povsem zanesljivega vira, da so odkrili te dni v Berlinu in drugih velikih nemških mestih tajno komunistično teroristično organizacijo, ki je pripravljala atentate proti raznim javnim poslopjem in napravam v Nemčiji. Glavni sedež te organizacije se je nahajal v neki hiši v bližini trga Bell Alliance. Vodstvo te akcije je poverjeno neki ženski, ki pa doslej še ni bila aretirana.

REVOLTE FRANKOVCEV PRI SARAGOSI.

PARIZ, 20. avgusta. Iz Vakencije poročajo: Na republikanski strani zatrujejo, da je izbruhnila v Saragossi revolta. Iz prvih republikanskih vrst pred mestom so slišali, kako je Frankovo topništvo bombardiralo mesto in kako je pet Frankovih letal sipalo bombe na Saragoso. Tudi zatrujejo republikanci, da so opazili v okolici Saragose številne požare in da se čuje nekaj dni sem iz ozadja Frankove fronte neko čudno streljanje.

tina, živi danes v skrajnem pomanjkanju in bedi. Neko filmsko podjetje v Holly woodu jo je iz usmiljenja namestilo kot štatistko s tedensko plačo 12 dolarjev. Po smrti svojega moža, ki je bil filmski ljubljeneц vsega ženstva, je razpolagala lepa Jeane še s 300.000 dolarji premoženja. V tem času pa je zajel Ameriko gospodarski in finančni polom, tako da je prišla ob vse imetje in se pogreznila kot žrtev gospodarske in finančne krize v nepričakovano bedo. Samo še ime njene ga moža ji je danes omogočilo, da je dobila to skromno nameščenje, da se na ta način prerine skozi življenje, ki ga je nekdaj osvetljevala zvezda sreče in bogastva ob strani slavnega Rudolfa Valentina, ki ga zlasti ženski svet še danes pogreša na platnu današnjih filmov.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru.